

Kapitola Vliv délky seznamu ve skupině

úsek

text

datum

Shrnutí
odstavce

Zamysleme se nad přechodem od jedince ke kolektivu, jehož jsou jedinci částí. Přesněji vlivem jejich soukromých seznamů na seznam kolektivu a naopak. Pro antecepční chování kolektivu se zdá důležitější vliv seznamu kolektivu na seznam jednotlivce. Začneme tedy touto částí problému.

Ačkoli existují kolektivy včel, ryb nebo pakoní, tato kapitola bude věnována spíše lidským kolektivům, protože seznamy citovaných živočišných kolektivů se dramaticky nemění, a tedy vliv jejich délky na skupinu bude málo zajímavý.

Pokud antecepčně se chovající skupina obsahuje "n" jedinců, a každý má svůj seznam vážící se k cílům skupiny, o délkách $k_1, k_2, \dots, k_n$, a nemá-li žádný člen skupiny ve svém seznamu duplicitní položky, pak skutečný seznam skupiny bude mít délku "k", kde $\text{Max}(k_i) \leq k \leq \text{Suma}(k_i)$

Přitom jsou-li jednotlivé seznamy $S_1, S_2, \dots, S_n$, pak mohutnost($S_{\text{jednocení}(S_i)}$)=k

Vědomost o tom, jak velké je "k" nemusí mít nikdo, protože členové své seznamy obecně nesdílejí nějakým důsledným způsobem.

S délkou "k" se komplikuje skupinové rozhodování, a to zejména proto, že nikomu není znám celý seznam S. Navíc ve chvíli rozhodování může být nedostatečná podpora.

Jak rozhodování skupiny zlepšit?

- Lepším sdílením seznamu
- Sloučením duplicit
- Seskupením podle podobnosti položek do menšího počtu.
- Hierarchizace do strukturovaného seznamu

Při uplatnění všech doporučení může být výsledný seznam dokonce kratší, než $\text{Max}(k_i)$, protože při slučování duplicit (kdy jeden prvek seznamu v sobě obsahuje dva jiné) může člen "i" zjistit, že některé jeho položky bylo možné sloučit.

Zamysleme se nad seznamem S z obecného hlediska. Ať už je kolektivem zemědělské družstvo, volejbalový tým, nebo 4-členná rodina, mají některé společné položky.

Věnujme pozornost samotnému sdílení seznamu S. Předpokládejme, že již byl očištěn sloučením duplicit, seskupen podle podobnosti a strukturován. Bude obsahovat kromě specifických položek zvláštních pro různé skupiny společné body, vyskytující se ve všech skupinách:

Definice 1 Optimalizovaný seznam je takový seznam, v němž došlo k odstranění duplicit, byl seskupen podle podobnosti položek a strukturován tak, že čas k nalezení položky skupiny, resp. zjištění, že v seznamu taková položka není, není delší, než při jiném uspořádání položek téhož seznamu.

(a) Sdílení seznamu skupiny

(a1) Implicitní položky

(a1,1) Přežití skupiny

(a1,2) Zlepšení postavení skupiny

.....

(a2) Položky odvozeně implicitní

(a2,1) Přežití člena skupiny, není-li ohroženo přežití skupiny, případně její významný prospěch.

(a2,2) Zlepšení postavení jednotlivce, není-li ohrožen prospěch skupiny

(a2,3) Zlepšení postavení některých jednotlivců, není-li ohrožen prospěch jiných jednotlivců ve skupině.

(a3) Položky konfliktní

(a3,1) Cíle, které některým členům přinesou prospěch, ale jiným ne.

(a3,2) Cíle, které některým členům přinesou prospěch, ale jiným škodu.

(a3,3) Položky, které přinášejí skupině blízké riziko, ale současně naději na budoucí prosperitu skupiny

.....

(a4) Položky seznamu, které zajišťují skupině zdroje k přežití

(a4,1) Ochrana zdroje před odcizením

(a4,2) Ochrana zdroje před plýtváním

(a4,3) Hledání dalšího zdroje pro případ, že některé existující zdroje nebudou stačit

.....

Pokud skupina nemá svůj seznam v pořádku, bude trpět různými újmami, které při překročení kritické úrovně neuspořádanosti seznamu povedou k jejímu rozpadu.

Výše provedený rozbor představuje základ pro uspořádání seznamu jakékoli antecepční skupiny.

Hypotéz a1 S rostoucí délkou seznamu skupiny se její rozhodování stává těžkopádnější, nebo škodlivější.

Odůvodnění *Budeme uvažovat vždy už jen seznam optimalizovaný. Pokud posoudíme dvě skupiny G1 a G2, které mají shodný počet členů a shodné optimalizované seznamy S1 a S2, budou se při setkání s problémem, který je v seznamech obsažen, chovat srovnatelně. Soutěž v antecepci mezi G1 a G2 dopadne nerozhodně.*

Přidáme nyní do seznamu S2 skupiny G2 jednu položku navíc, ale takovou, která nemá v antecepci skupiny G2 význam. Potom při rozhodování skupiny G2 potrvá obecně déle, než před jejím přidáním. Tedy G2 bude v soutěžích s G1 častěji prohrávat.

Pokud položka v seznamu je pro antecepci G2 důležitá, a poskytuje výhodu proti původnímu seznamu S2, potrvá sice vyhledávání déle, ale může být lepší v nových situacích.

Pokud skupina G2 chce zkrátit vyhledávání ve svém prodlouženém seznamu, aby se vyrovnala reakční době G1 u dosavadních rozhodnutí, kde ještě nová položka nehráje roli, může volit částečně náhodně, překotně, a tedy obecně špatně.

Důsledke k1 **Zvětšování délky seznamu o další položky prodlužuje v každém případě reakční dobu. Jde-li o položky zlepšující antecepci, delší reakční doba se může vyplatit. Jde-li o balastní položky, je prodloužení seznamu čistá ztráta.**

Poznámka A co neantepeční skupiny? Ať už se jedná o skupinu vniklou nahodile např. z cestujících na nádraží, nebo setkání vyslanců různých vládců, kde každý poslouchá svého vládce, tak o nich nemá antepeční teorie prostředky nic vypovídat. Pokud bychom však přijali hypotézu, že i ve skupině cestujících na nádraží se dočasně vytvoří určité antepeční rysy, lze v omezeném smyslu uplatnit i pravidla odvozená pro skupiny antepeční. Pro takové rozšíření může mluvit rovněž fakt, že cestující již jsou obvykle členy rozsáhlejší antepeční skupiny, jako je třeba národ, mají často stejný dorozumivací jazyk, respektují společné kulturní zvyklosti apod.

Otázka1 **Jaký je vliv soukromých seznamů jednotlivých členů kolektivu na společný seznam kolektivu?**

Nebudeme se z metodického důvodu zabývat vlivem celého soukromého seznamu vybrané osoby na společný seznam skupiny, ale pouze jednou jeho soukromou položkou. Když vyřešíme jednu položku, vyřešíme vlastně libovolný počet položek.

Pokud se má dostat soukromý prvek seznamu do seznamu skupiny, musí jej především člen nějak zveřejnit. Implicitně známé položky seznamů jednotlivých členů, jako že potřebují zdroje, bezpečí apod., patří přirozeně do společného seznamu skupiny. Jedná se tedy o takové soukromé položky, které nejsou implicitní.

Je triviální, že členové, kteří zaujímají rozhodovací funkce v kolektivu, mohou svůj soukromý prvek daleko snáze prosadit do skupinového seznamu, než osoby mimo tento řídicí okruh. Vzpomeňme, jak v totalitních státech lid slavil vůdcovy narozeniny.

Dalším projevem takového prosakování soukromých položek do skupinového seznamu je nepochybně korupce.

V otevřené společnosti se pokládá za korupční takové jednání, kdy osoba s rozhodovací pravomocí upřednostní některý prvek seznamu P1 oproti prvku P2 tak, že toto rozhodnutí přinese prospěch jemu osobně, nebo jeho chráněncům, ačkoli volbou P2 by bylo dosaženo většího prospěchu celého kolektivu.

Konečně se může dostat takový soukromý prvek do seznamu kolektivu cílenou propagací. Např. televize vysílá srdcervoucí příběh o postižené rodině a žádá pro ni posluchače o podporu.

U srdcervoucího příběhu je na zvážení, zda televize skutečně vybrala ten příběh, který si žádá největší skupinovou podporu, a současně, že odvedením podpory k jednomu místu přijdou o podporu jiné osoby ve skupině jednoduše proto, že na ně nezbyde.

Lze tedy o zavádění soukromých položek do skupinového seznamu pojmát zásadní podezření.

Hypotéza 2 **Ménší firmy jsou schopny zvládnout některé složité úkoly účinněji, než firmy velké.**

Odůvodnění *Velká firma je z podstaty větší kolektiv, a tedy nutně musí mít složitější společný seznam. Podle hypotézy 1 bude velká firma těžkopádnější v rozhodování (pomiňme možnost škodlivosti). Proto budou velké firmy vždy obroženy firmami malými. Velká firma musí učinit mnohem více kroků ke zjednodušení svého seznamu, aby jej dokázala ovládat. To v mnoha případech povede k odmítnutí se daným problémem zabývat, protože by to pro firmu znamenalo obrožení zablčením, nebo, pokud to i bude uvolněno k řešení, bude velká firma při řešení často těžkopádnější.*

Důsledky 2 **Velké firmy nejsou schopny vytěsnit z trhu firmy malé.**

Odůvodnění *Pokud bude fungovat aspoň trochu trh, a nepůjde o mocenské potlačení malých, budou malé vždy ve výhodě ve specializovaných složitých úkolech. Proto budou velké firmy vždy v určitém obrožení, že své "místo na slunci" neuhájí.*

Závěr **Skupina s delším seznamem se rozhoduje pomaleji. Proto přijímání nových položek do skupinového seznamu by mělo být pod přísnou kontrolou, a prosazování soukromých položek do skupinového seznamu je ve většině případů nežádoucí.**